

education

Department:
Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL

VRAESTEL 1: TAAL IN KONTEKS EN LETTERKUNDE

FEBRUARIE/MAART 2009 (NOORDWES)

PUNTE: 120

TYD: 2½ uur

Hierdie vraestel bestaan uit 21 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bestaan uit VIER afdelings.

AFDELING A:	Kyk- en Leesbegrip	VRAAG 1 – 3	(30)
AFDELING B:	Opsomming	VRAAG 4	(10)
AFDELING C:	Taal	VRAAG 5 – 9	(60)
AFDELING D:	Letterkunde	VRAAG 10 –13	(20)

2. Beantwoord AL die vrae.
3. Lees die instruksies by AL die vrae.
4. Nommer die antwoorde korrek in die middel van die bladsy.
5. Trek 'n streep na elke afdeling.

AFDELING A: KYK- EN LEESBEGRIP**VRAAG 1: KOERANTARTIKEL**

Lees die onderstaande leesstuk en beantwoord die vrae.

WAAR DAAR 'N WIL IS, IS DAAR 'N WEG.
Van vee-oppasser tot iemand met grade.

1. Maema Mmonwa het as 'n arm seun in 'n plakkerskamp naby Polokwane grootgeword. Daar het hy matriek aan die einde van 1993 geslaag.
2. Na matriek het hy drie maande lank soos die ander jong mans in die plakkerskamp sokker gespeel en vee opgepas. Hy was nie met dié lewe tevrede nie. "Dit was baie frustrerend en ek is saam met my oom Pretoria toe om werk te soek."
3. Hy wou geld spaar om te studeer, maar dit was moeilik omdat hy net R220 vir twee weke se tuinwerk gekry het. Tog het hy met die eerste geld wat hy verdien het, sy eie plakkershut in die township gebou. Hy was baie trots daarop.
4. Tot 2001 het Maema verskillende soorte werkies gedoen. Hy was selfs vir 'n ruk werkloos. Hy het nooit moed opgegee nie en altyd probeer uitvind hoe om verder te studeer. Iemand in die plakkerskamp het hom aangemoedig om aansoek te doen vir 'n beurs by die Universiteit van die Witwatersrand (Wits).
5. Maema het die beurs gekry en in 2005 sy eerste graad voltooi. Hy het twee pryse gewen omdat hy die beste student én beste navorser in die kursus was. Sy ambisie daarna was om sy kwalifikasies verder te verbeter.
6. Vandag is hy 'n geleerde en gerespekteerde man met 'n meestersgraad. Hy woon in Pretoria en werk as navorser by die Wetenskaplike Nywerheidsnavorsingsraad (WNNR). Hy is nou besig om aan sy doktorsgraad te werk.
7. Maema het ook sy jonger broer gemotiveer om te studeer. Vandag is hy 'n prokureur. "My bejaarde ouers is bly dat hulle nog leef om ons sukses te sien," sê Maema.

[Verwerk uit: *Beeld*, 11 Julie 2008]

VRAE:

1.1 Kies die REGTE antwoord.

Die titel “Waar daar ’n wil is, is daar ’n weg” beteken ...

- A as jy hard werk, sal jy suksesvol wees.
- B as jy werk soek, sal jy suksesvol wees.
- C om suksesvol te wees, moet jy baie geld hê.
- D om suksesvol te wees, moet jy in Pretoria werk. (1)

1.2 Gee EEN woord uit paragraaf 1 wat sê dat Maema nie ryk was nie. (1)

1.3 Watter werk doen Maema by die WNNR? (1)

1.4 Aan watter graad werk hy nou? (1)

1.5 Naby watter stad het hy grootgeword? (1)

1.6 Wat het Maema gedoen voordat hy gaan werk soek het? Noem TWEE dinge. (2)

1.7 Kies die REGTE antwoord.

Maema wou geld spaar om ...

- A sy broer te help.
- B vee te koop.
- C verder te studeer. (1)
- D tuingoed te koop.

1.8 Wie het Maema gehelp om tot in Pretoria te kom? (1)

1.9 Wat het Maema met die eerste geld wat hy verdien het, gedoen? (1)

10.1 Beantwoord die volgende vrae:

1.10.1 Het Maema altyd werk gehad? Sê Ja/Nee. (1)

1.10.2 Motiveer jou antwoord in VRAAG 1.10.1 deur EEN sin uit die teks neer te skryf. (1)

1.11 1.11.1 Het Maema vir sy studies aan Wits betaal? Sê Ja/Nee. (1)

1.11.2 Watter EEN woord bewys jou antwoord in VRAAG 1.11.1. (1)

1.12 Waarom het Maema twee pryse gekry? (2)

1.13 1.13.1 Is Maema se jonger broer ook ’n geleerde man? Sê Ja/Nee. (1)

1.13.2 Motiveer jou antwoord in VRAAG 1.13.1. (1)

1.14 Watter EEN woord uit paragraaf 8 sê dat Maema se ouers nie meer jonk is nie. (1)

[19]

VRAAG 2: STROKIESPRENT

Lees die strokiesprent en beantwoord die vrae.

[Verwerk uit: Rapport, 2007]

VRAE:

2.1 Hoekom gaap Zits in raampie 1? (1)

2.2 Kies die REGTE antwoord.

Vir hoeveel uur uit 'n 24-uur-siklus is Zits wakker?

- A 9 uur
 - B 16 uur
 - C 8 uur
 - D 7 uur
- (1)

2.3 Waarom het hy oë op sy ooglede laat tatoeër? (1)

2.4 2.4.1 Dink jy Pierce se plan sal werk as hy bestuur? Sê Ja/Nee. (1)

2.4.2 Motiveer jou antwoord in VRAAG 2.4.1. (1)
[5]

VRAAG 3: WEERKAART

Lees die onderstaande weerkaart en beantwoord die vrae.

SLEUTEL VIR KAART		WÊRELDTEMPERATURE		SONTYE	
S	Son	Amsterdam	8°/14°	Johannesburg:	
Gb	Gedeeltelik bewolk	Beijing	20°/32°	Sonop	06:52
B	Bewolk	Hongkong	25°/27°	Son sak	17:23
Lr	Ligte reën	Jerusalem	13°/30°		
D	Donderbuie	Londen	8°/17°		
R	Reën	New York	21°/26°		
M	Mis	Tokio	20°/29°		
SN	Sneeu	Washington	23°/32°		

[Uit: *Beeld*, Saterdag 7 Junie 2008]**VRAE:**

3.1 Kies die KORREKTE antwoord.

Watter plek lê heelbo regs op die kaart?

- A Lephalale
- B Musina
- C Windhoek
- D Phalaborwa

(1)

3.2 Kaapstad 12°/18° Gb

3.2.1 Waarvoor staan *Gb*?

(1)

3.2.2 Wat is die maksimum temperatuur by Kaapstad?

(1)

3.3 Hoe laat kom die son in Johannesburg op?

(1)

3.4 In watter TWEE wêreldstede was dit op 7 Junie 2008 die koudste?

(2)

[6]**TOTAAL AFDELING A: 30**

AFDELING B: OPSOMMING**VRAAG 4:**

- Die onderstaande leesstuk bevat wenke om stres te verminder.
- Som dié wenke in SEWE VOLSINNE op.
- Jou opsomming moet ongeveer 60 woorde wees.
- Skryf die getal woorde onder aan die opsomming.

WENKE VIR 'N LEWE SONDER STRES

1. Niemand hou van selfone wat lui as mense met mekaar praat nie. Daar is te veel mense wat hulle selfone dag en nag aangeskakel hou. Die goue reël is: hou jou selfoon afgeskakel terwyl jy met mense werk!
2. 90% van al die TV-programme vertoon fisiese geweld. Sulke programme maak jou gespanne of laat jou stres. Om te ontspan, moet jy na komedies en aangename programme kyk.
3. 'n Mens word baie bang as jy alles sien en hoor wat in die wêreld verkeerd is. Deur net die hoofopskrifte in koerante en tydskrifte te lees, sal al die slegte nuus jou nie so ontstel nie.
4. Hoe meer koffie en tee jy drink, hoe meer gespanne voel jy. Koffie en tee hou jou vir 'n kort rukkie wakker, maar dit verminder nie jou stresvlak nie, daarom moet jy minder koffie en tee drink.
5. Te veel skuld veroorsaak stres. Die oplossing is om net te koop wat jy regtig nodig het.
6. As jy te veel vriende het, is dit moeilik om jou tyd tussen almal te verdeel. Dit kan jou in 'n moeilike posisie plaas. Kies dus net 'n paar goeie vriende by wie jy regtig lekker kuier.
7. As jy jou werksituasie en persoonlike lewe meng, is dit moeilikheid soek. Die beste raad is om te sorg dat jy jou werk by die werkplek klaarmaak.

[Verwerk Uit: *Huisgenoot*, 22 Februarie 2007]

TOTAAL AFDELING B: 10

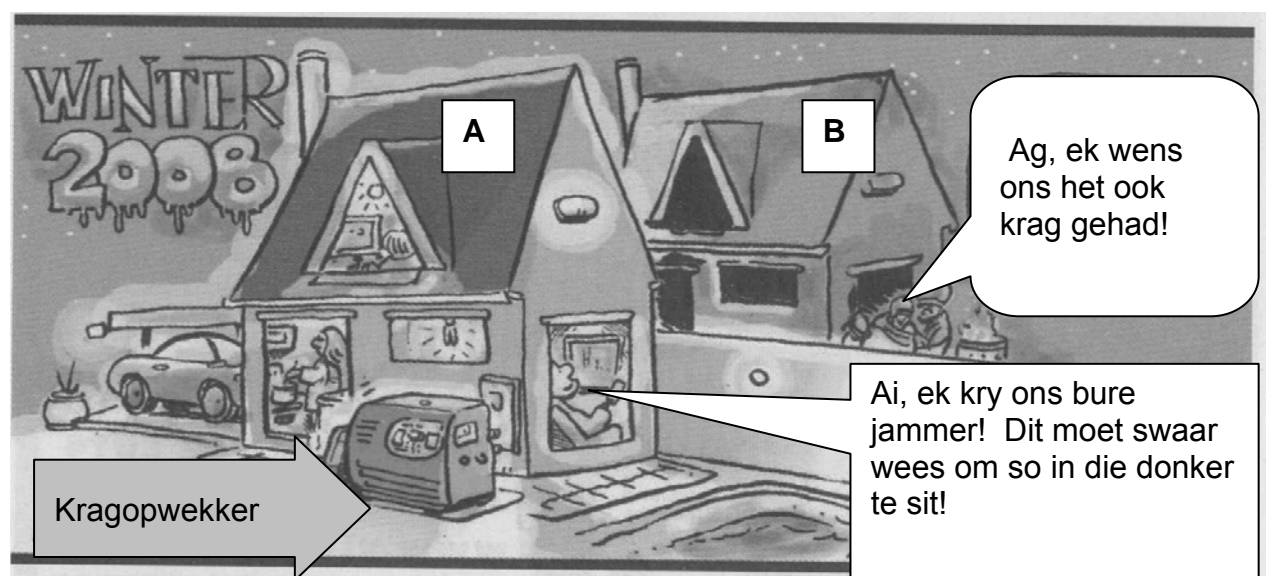
AFDELING C: TAAL

VRAAG 5: WOORDSTRUKTURE

Kyk na die prent en beantwoord die vrae.

AG NEE – AL WEER!

Kragonderbrekings veroorsaak baie probleme. Nie almal kan duur kragopwekkers bekostig nie!

[Uit: RAPPORT-TYDSKRIF, 20 Julie 2008]

Volg die instruksies in die regterkantste kolom om die regte antwoorde in die linkerkantste kolom te gee. Skryf net die vraagnommer en die korrekte antwoord neer. Antwoorde in VRAAG 5.1 – 5.20 moet korrek gespeel wees.

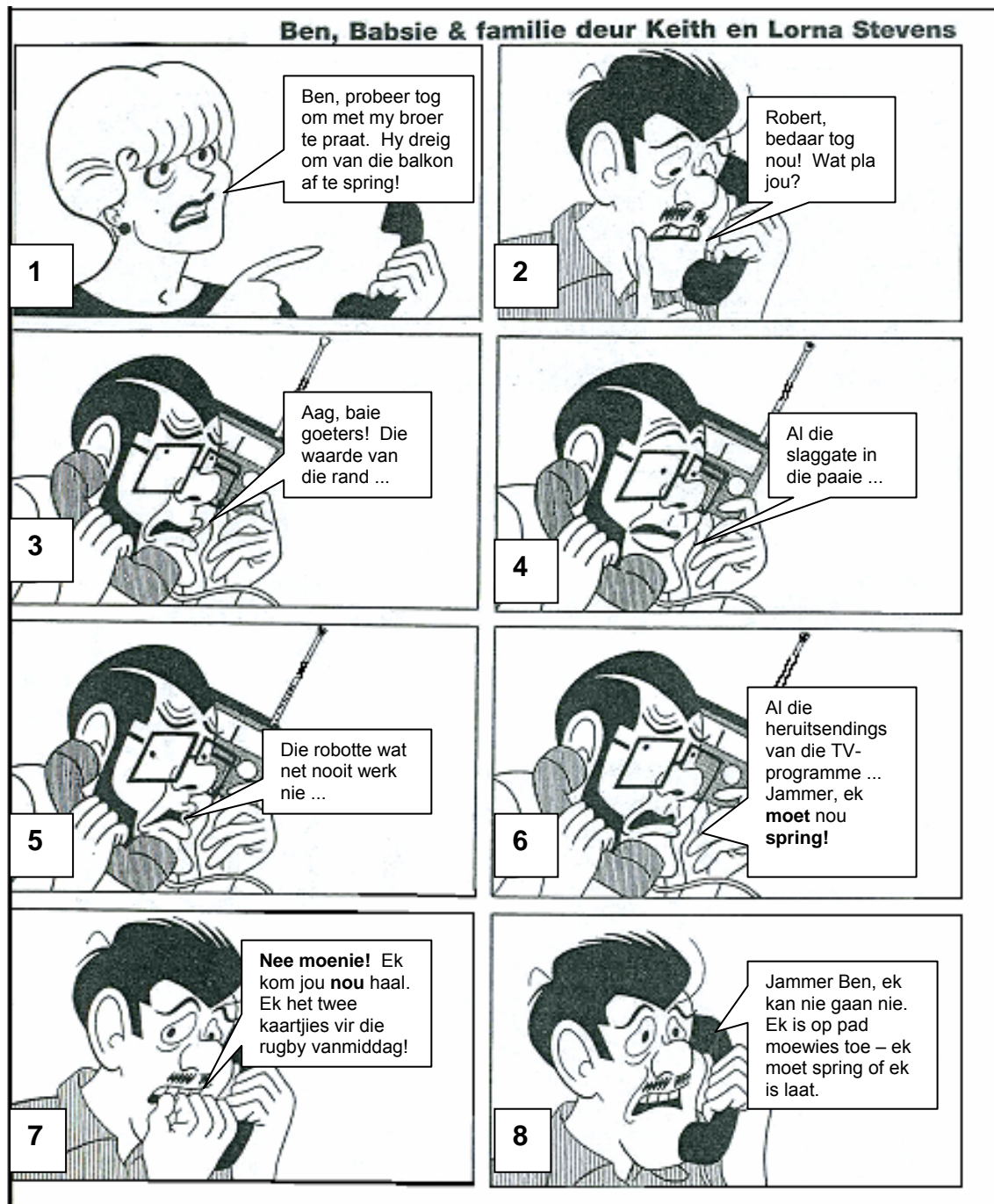
Dis winter, vreeslik koud en die (5.1 <i>krag</i>) is weer af!	5.1	Gee die sinoniem.	(1)
Saans is die probleem die heel (5.2 <i>erg</i>). Dis wanneer al die moeë (5.3 <i>werk</i>) huis toe kom.	5.2	Gee die regte vorm.	(1)
Die kos moet vinnig (5.4 <i>kook</i>) word, die (5.5 <i>kinders</i>) moet gebad word en die klein (5.6 <i>motor</i>) moet gewas word.	5.3	Gee die regte persoonsnaam.	(1)
	5.4	Gee die regte vorm.	(1)
	5.5	Gee die enkelvoud.	(1)
	5.6	Gee die verkleiningsvorm.	(1)
Die mense in huis A is (5.7 <i>ontevrede</i>), want die kragopwekker laat baie (5.8 <i>lig</i>) brand.	5.7	Gee die antoniem.	(1)
	5.8	Gee die meervoud.	(1)
Die ma is in die kombuis besig. (5.9 <i>Hy/Sy</i>) hou daarvan om (5.10 <i>kos maak/kos te maak</i>) en die pa sit en kyk (5.11 <i>na/aan</i>) die nuus op die televisie.	5.9	Kies die regte voornaamwoord.	(1)
	5.10	Kies die regte woorde.	(1)
	5.11	Kies die regte voorsetsel.	(1)

<p>Vir (5.12 <i>aand + ete</i>) maak die ma 'n heerlike pot hoendersop en dit is almal se (5.13 <i>gunsteling/gunstelling</i>) kossoort.</p> <p>In huis B is die kinders ongelukkig, want hulle kamer is (5.14 <i>baie donker</i>). Hulle kan nie met hul TV-speletjies speel nie.</p> <p>Die temperatuur daal elke nag al hoe laer en dit word al hoe (5.15 <i>koud</i>). Die arme mense bibber van die koue. Hulle is moedeloos, want die krag gaan (5.16 <i>kort-kort/kortliks</i>) af.</p> <p>Hulle het 'n plan (5.17 <i>gedoen/gemaak</i>) om 'n vuur te maak. Hulle kan vleis, mielies, vis (5.18 <i>ens.</i>) op die vuur braai.</p> <p>Die gesin is ongelukkig buite in die koue. Miskien is dit ook omdat hulle huis die ongelukkige (5.19 nommer (13)) in die straat is. Tog wil hulle nie hulle huis verruil nie, want hulle glo: Oos, wes, (5.20 <i>huis bes/tuis bes</i>).</p>	5.12	Gee die regte samestelling.	(1)
	5.13	Kies die woord wat reg gespel is.	(1)
	5.14	Gee die intensiewe vorm.	(1)
	5.15	Gee die regte trap van vergelyking.	(1)
	5.16	Kies die regte woord.	(1)
	5.17	Kies die regte woord.	(1)
	5.18	Skryf die afkorting voluit.	(1)
	5.19	Skryf 13 in woorde.	(1)
	5.20	Voltooi met die regte woorde.	(1)
			[20]

VRAAG 6: SINSTRUKTURE

Lees die strokiesprent hieronder en beantwoord die vrae.

Babsie gesels met haar broer oor die telefoon. As sy hoor dat hy gaan spring, dink sy dat hy selfmoord wil pleeg. Daar is 'n misverstand. Sy roep vir Ben om die situasie te probeer red.

[Verwerk uit: *RAPPORT-TYDSKRIF*, 21 November 2007]

6.1 (Babsie kry 'n oproep van haar broer.)	6.1	Skryf die sin in die verlede tyd.	(2)
6.2 (Robert sê: "Ek gaan nie rugby toe nie.")	6.2	Skryf die sin in die indirekte rede.	(2)
6.3 (Ben sê dat hy twee rugbykaartjies het.)	6.3	Skryf die sin in die direkte rede.	(2)
6.4 (Die waarde van die rand pla Robert.)	6.4	Skryf die sin in die lydende vorm.	(2)
6.5 (Daar is iets verkeerd met die toestand van die paaie.)	6.5	Skryf die sin in die ontkenende vorm.	(2)
6.6 Robert is ongelukkig oor die foutiewe <u>verkeersligte</u> . (6.6 <i>Waaroor ...</i>)	6.6	Voltooi die vraag sodat die onderstreepte deel die antwoord is.	(2)
6.7 Babsie is bekommerd oor Robert. (want) Sy dink hy wil selfmoord pleeg.	6.7	Verbind die sinne soos aangedui.	(1)
6.8 Robert hanteer nie (<i>geduldig; elke dag; sy probleme</i>) nie.	6.8	Skryf die sin met die korrekte woordorde oor.	(1)
6.9 Ben beveel Robert: "Moenie spring nie!" (6.9 <i>Ben beveel Robert om ...</i>)	6.9	Voltooi die sin.	(2)
6.10 (Ben het twee kaartjies vir die rugby gekoop.)	6.10	Skryf die sin in die toekomstige tyd.	(2)
6.11 Babsie het gedink Robert het moed verloor. (tog) Hy geniet die lewe.	6.11	Verbind die sinne soos aangedui.	(1)
6.12 Die verkeersligte wat nooit werk nie, ...	6.12	Voltooi die sin in jou eie woorde.	(1)
			[20]

VRAAG 7: REDIGERING

Lees die strokiesprent hieronder en beantwoord die vrae.

[Uit: *RAPPORT-TYDSKRIF*, 13 Januarie 2008]

Volg die instruksies in die regterkantse kolom en skryf die sin korrek oor. Onderstreep die fout(e) wat jy reggemaak het.			
7.1 Ampie is bekommerd vir die nuwe jaar.	7.1	Maak die voorsetselfout reg.	(1)
7.2 Hy sê Januarie is nie 'n goed maand nie, want die vakansiegees is verby.	7.2	Verbeter die vorm van die byvoeglike naamwoord.	(1)
7.3 Hy ken nie wat om te doen nie.	7.3	Verbeter die woordkeusefout.	(1)
7.4 Miskien sal een of ander pil hom hulp.	7.4	Maak die woordkeusefout reg.	(1)
7.5 Aikôna, hy sal nooit dokter toe gaan nie.	7.5	Vul die ontbrekende uitroepteken in.	(1)
7.6 Stix is nie 'n dokter.	7.6	Verbeter die ontkenningsfout.	(1)
7.7 Stix beduie met sy finger.	7.7	Maak die spelfout reg.	(1)
7.8 Ampie voel dadelik beter omdat hy sal 'n bietjie ontspanning kry.	7.8	Verbeter die woordordefout.	(1)
7.9 Hulle loop met dapper en klapper.	7.9	Verbeter die idiomatiese uitdrukking.	(1)
7.10 Stix asks Ampie what he would like to drink.	7.10	Vertaal die hele sin in Afrikaans.	(2)
			[11]

VRAAG 8: KRITIESE TAALBEWUSTHEID

Lees weer die **strokiesprent** in **VRAAG 6** om die vrae hieronder te beantwoord.

- 8.1 Wat het Robert bedoel toe hy gesê het hy “moet nou spring”? (2)
- 8.2 Wat is die misverstand?
Begin so: Babsie dink Robert wil ... (2)
- 8.3 Kies die antwoord wat **NIE REG IS NIE**.
Ben se gesigsuitdrukking in **raampie 7**, bewys dat hy ... is.
- A benoud
B gespanne
C bekommerd
D verlig

(1)
[5]

VRAAG 9: KYK EN KOMMUNIKEER

Kyk elke keer na die prent, lees die situasie en voer die opdrag uit.

- 9.1 SITUASIE: Sarel en Kabelo is goeie maats. By die werkplek, gedurende etenstyd, het hulle besluit om saam 'n speletjie te speel. Sarel dink hy gaan verloor, want hy het 'n verkeerde besluit geneem.

[Bron: Clip art]

OPDRAG: Hoe sal Sarel vir Kabelo **verduidelik** wat fout is en hom op 'n **beleefde manier vra** of hy sy fout kan regmaak?
Voltooi die sin in ongeveer 15 woorde.

Kabelo: Wat is nou verkeerd, Sarel?

Sarel: Kabelo, (2)

- 9.2 SITUASIE: Tshepo en Thandi is lief vir mekaar. Om te bewys hoe lief Tshepo vir Thandi is, het hy vir haar 'n mooi presentjie gegee. Thandi is baie bly daarvoor.

[Bron: Clip art]

OPDRAG: Hoe sal Thandi vir Tshepo sê dat sy **dankbaar is** en dat sy die mooi presentjie **waardeer**?
Voltooi die sin in ongeveer 15 woorde.

Thandi: Tshepo,

(2)
[4]

TOTAAL AFDELING C: 60

AFDELING D: LETTERKUNDE

1. Hierdie AFDELING bestaan uit VIER vrae.

VRAAG 10: *LUISTERSWAELTJIES* – TT Cloete

VRAAG 11: *AAND OP RIVERSDAL* – SV Peterson

VRAAG 12: *DIE LAS* – Margaret Bakkes

VRAAG 13: *DIE HUISIE OP DIE KWEEKWERF* – Collie von Molendorff

2. Beantwoord óf TWEE poësievrae óf TWEE prosavrae.

POËSIE**SKAKERING – DJ OPPERMAN EN GHJ COETZEE****VRAAG 10: *LUISTERSWAELTJIES* – TT CLOETE**

Lees die onderstaande gedig en beantwoord die vrae.

***LUISTERSWAELTJIES* – TT Cloete**

- 1 die swaeltjies op die telefoondraad
- 2 luister af hoe praat
- 3 die mense hoe knieserig brom
- 4 hulle van die koue wat kom
- 5 uit die barre suide van die lieflike oorde
- 6 wat lê in die warm welige somernoorde
- 7 dis hoe die swaeltjies so korrek
- 8 weet om agter ons drome aan te trek

[Uit: *Jukstaposisie*]

- 10.1 Kies die REGTE antwoord.

Die swaeltjies op die telefoondraad ...

- A brom.
- B luister.
- C praat.
- D trek.

(1)

- 10.2 Waaroor kla die mense in die gedig? Skryf EEN woord neer.

(1)

10.3 Kies die REGTE antwoord.

Die woord “knieserig” in reël 3 beteken dieselfde as ...

- A siekerig.
- B moeërig.
- C nieserig.
- D klaerig. (1)

10.4 Die bundel se naam waarin die gedig verskyn, is ...

- A *Luisterswaeltjies.*
- B *Cloete.*
- C *Jukstaposisie.*
- D *Swaeltjies.* (1)

10.5 Watter woord beskryf hoe mooi die vakansieplekke is? (1)

10.6 Voltooi:

In die suide (reël 4) is daar (10.6.1) ... in kontras met die noorde (reël 6) waar dit (10.6.2) ... is. (2)

10.7 Waarom trek swaeltjies gedurende 'n sekere tyd van die jaar? (1)

10.8 Kies die REGTE antwoord.

Die herhaling van die w-klank in die versreël “wat lê in die warm welige somernoorde” is 'n voorbeeld van ...

- A personifikasie.
- B alliterasie.
- C assonansie.
- D metafoor. (1)

10.9 Hoe weet die swaeltjies, volgens die gedig, wanneer hulle moet trek? (1)
[10]

EN

VRAAG 11: AAND OP RIVERSDAL – SV PETERSON

Lees die onderstaande gedig en beantwoord die vrae.

AAND OP RIVERSDAL – SV Petersen

1 Doodstil staan die sipresboom-gestalten hier,
2 roerloos, donker ... fier!
3 Die son sak ver agter Langeberg se rug;
4 maar kyk, die horison
5 word purper en rooi gekus
6 deur die laaste strale van die son.

7 Die heuwels rus,
8 een groot geweldige massa aanmekaar;
9 stil is die wêreld hier ...
10 net onder uit die vlei,
11 waar die Vetrivier se water vloei,
12 kom langsaam die sang van 'n koei
13 wat bulkend kraal toe gaan.
14 En ver in die veld
15 kan jy hoor
16 hoe 'n verdwaalde skaaplam
17 oor sy moeder te kere gaan ...

18 Stadig sak die duister
19 oor die aarde,
20 op die heuwels,
21 in die dal.

22 En so het ek die land aanskou,
23 self tot rus gebind, geboei ...
24 Dit was aand,
25 aand op Riversdal.

[Uit: *Alleenstryd*]

11.1 Kies die REGTE antwoord.

Watter woord in die eerste strofe sê vir ons dat die verteller in die gedig self op Riversdal is?

- A 'staan' (reël 1)
 - B 'hier' (reël 1)
 - C 'kyk' (reël 4)
 - D 'gekus' (reël 5)
- (1)

11.2 Twee woorde in strofe 1 sê duidelik dat daar géén beweging in die landskap rondom Riversdal is nie. Skryf slegs dié TWEE WOORDE neer.

(2)

- 11.3 Kies die sinsdele uit KOLOM B om by die woorde/sinsdele in KOLOM A te pas. Skryf slegs die vraagnommer en die korrekte letter neer, bv. 11.3.6 F.

KOLOM A	KOLOM B
11.3.1 Sipresboom-gestalties	A gaan bulkend kraal toe
11.3.2 Koei	B kleur horison pers en rooi
11.3.3 Heuwels	C roep na sy moeder
11.3.4 Laaste strale van die son	D donker ... fier!
11.3.5 Verdwaalde skaaplam	E groot geweldige massa aanmekaar

(5)

- 11.4 Watter woord in strofe 3 het dieselfde betekenis as “donker” in strofe 1? Skryf slegs EEN woord neer as jou antwoord.

(1)

- 11.5 Watter effek het die aandtoneel op die spreker?

(1)

[10]**OF****PROSA****KINDERS VAN DIE AARDE – CHARLES FRYER****VRAAG 12: DIE LAS – MARGARET BAKKES**

Lees die onderstaande uittreksel en beantwoord die vrae.

Toe sy ma se oë oopgaan, het hulle 'n oomblik vir hom gekyk soos die oë van die steenbokkie wat sy pa geskiet het toe hulle verlede seisoen op oom Piet Nel se plaas gaan jag het. Hy kan nog onthou. Die jag self was vir hom lekker, die stap deur die veld met sy pa. Maar die dooie bokkie het hom 'n nare kol op sy maag laat kry.

- 12.1 Kies die REGTE antwoord.

Hoekom het Schalkie daarvan gehou om in die jagveld te wees? Dit was vir hom lekker om ...

- A 'n bietjie weg te kom van sy ma af.
- B tyd saam met sy pa deur te bring.
- C 'n nare kol op sy maag te kry.
- D saam met sy ma biltong te maak.

(1)

Lees die onderstaande uittreksel en beantwoord die vrae.

Dit was Schalkie se onderwyser wat begin agterkom dat daar groot fout is. Hy het gemerk dat die seun se skoolwerk stadig maar seker agteruitgaan. Hy het hom aanvanklik vererg vir die oënskynlike luiheid en agterlosigheid van die kind wat tog goed kon presteer ... Die kind was tog altyd vrolik en goed aangepas. Toe het hy daaraan gedink dat hy mos sy pa verloor het.

- 12.2 Sê of die stelling hieronder WAAR of ONWAAR is en motiveer jou antwoord.

Die onderwyser weet dat Schalkie lui is en dat dit die rede is waarom sy werk so agteruitgaan.

(2)

- 12.3 Kies 'n beskrywing uit KOLOM B om by 'n naam in KOLOM A te pas. Skryf slegs die vraagnommer en die korrekte letter neer, bv. 12.3.6 F.

KOLOM A	KOLOM B
12.3.1 Dirk	A weet nie wat Schalkie nodig het nie
12.3.2 Pa	B begryp dat die seun 'n las op sy skouers geneem het
12.3.3 Ouma	C hy het Schalkie se ma "Veertjie" genoem
12.3.4 Lida	D Schalkie moet liever nie graf toe gaan nie
12.3.5 Dokter	E neem Schalkie se las op hom

(5)

- 12.4 Lees die onderstaande uittreksel en beantwoord die vrae.

Schalkie, boet, ek wil jou iets vra ...

- 12.4.1 Wat wil Schalkie se onderwyser vir hom aan die einde van die verhaal vra? Skryf jou antwoord in EEN sin.

(1)

- 12.4.2 Watter groot verskil maak dit wat meneer Van Graan gevra het, in Schalkie se lewe?

(1)
[10]

EN

VRAAG 13: DIE HUISIE OP DIE KWEEKWERF – COLLIE VON MOLENDORFF

Lees die onderstaande uittreksel en beantwoord die vrae.

“Die Vader sal my dan moet help,” sê ouma Nelia, en lig haar bril op om die sweet af te vee. “Dan sal ons dit maar moet doen.”

13.1 Kies die REGTE antwoord.

Wat moet ouma Nelia doen met behulp van die Vader?

- A Ouma moet vir Coenita 'n pak slae gee.
- B Ouma moet vir Coenita 'n bord kos gee.
- C Ouma moet vir Coenita 'n blyplek gee.
- D Ouma moet vir Coenita 'n present gee.

(1)

Lees die onderstaande uittreksel en beantwoord die vrae.

“Nou toe,” vra die man wat verbyloop, “moet jy nie al in die skool wees nie?”
 Sy buk af en knoop haar skoene vas, asof dit is waarvoor sy bly staan het, en gly onder sy blik uit.
 Toe hoor sy die skoolklok lui, en dit sit haar aan die hardloop, heeltemal planloos, tot sy ontdek dat sy in 'n straat is wat sy ken. Met hierdie pad langs ry haar pa en haar ma as hulle vir Ouma kom kuier.

13.2 Sê of die stelling hieronder WAAR of ONWAAR is en motiveer jou antwoord in 'n sin.

Coenita is laat vir skool omdat sy haar skoene moet vasmaak.

(2)

13.3 Kies 'n naam uit KOLOM B om by 'n beskrywing in KOLOM A te pas. Skryf slegs die vraagnommer en die korrekte letter neer, bv. 13.3.6 H.

KOLOM A	KOLOM B
13.3.1 Ouma se broer	A Erwee
13.3.2 Donkie-oppasser	B Rietvlei
13.3.3 Spoorwagoorgang	C Jan
13.3.4 Die werfhond	D Janflap
13.3.5 Coenita se pa	E Bart
	F Welverdien
	G Maans

(5)

Lees die onderstaande uittreksel en beantwoord die vrae.

Ouma Nelie sit by die kombuistafel en sy beskou die kakiebroek van oom Jan wat sy lap ...
“Coenita,” sê sy toe die werwel piepend omdraai. Coenita glip in en gaan sit langs die tafel ...
“Nou hoe het ek dit dan, jy is mos by die koshuis ...?”
Die sagte warm hande vroetel aan haar ore en dwing haar kop op boontoe ...
Toe Coenita haar mond wil oopmaak, kom die kwyl vorentoe.
“Maar het hulle dan nie ...”

- 13.4 Waarom kwyl Coenita se mond? (1)
- 13.5 Hoe sou jy die probleem, waar Coenita moet bly, opgelos het? (1)
[10]

TOTAAL AFDELING D: 20

GROOTTOTAAL: 120